ادامه از صفحه اول

اگر کار از دست خارج شود...

ایران که داوطلب تنش بالا نیست پس می‌توان از این پیشامد پرهیز کرد. بخشی از این پیشگیری، در رفتار خودمان است. پرهیز از دادن بهانه به دست مهاجم یا مهاجمان بالقوه یکی از این راهکارهاست. قدرت‌های جهانی که در جنگ‌های جهانی اول و دوم و حتی پیش از آن، بخش‌هایی از ایران را تجزیه کردند. آنها هنوز رفتار خود را تغییر نداده‌اند. در تهاجم‌های بین‌المللی الزاما ابزار تهاجم و دفاعی به کار نمی‌رود. گاهی اوقات بیان مواضع غیرضروری زمینه پیروزی یک طرف را آن‌هم به‌صورت مفت‌ومجانی فراهم می‌کند. دراین‌باره دو نمونه را که مربوط به ایران است در اینجا می‌آورم: نخستین نمونه درباره لشکرکشی نادرشاه به هندوستان است. در سال ۱۱۲۶ و شب آخری که نادرشاه با اردوی خود در قوچان به استراحت پرداخت، به‌دلیل حالتی عصبی که از کشتن نزدیکانش و سوءظن به اطرافیان خود دچارش شده بود، تصمیم گرفت چند نفر از همراهانش را در اردو بکشد. این تصمیم را با یکی از سردارانش در میان گذاشت، موضوع لو رفت و چند نفر از کسانی که در معرض اتهامش بودند، همان شب نادر را در چادر خود کشتند. با یک حرکت ساده و حرف بی‌جا، دودمان نادری بر باد رفت. نمونه مشابه دیگر در سال ۱۱۷۶ در زمان محاصره شهر شوشا یا شیشه در قفقاز توسط آقامحمدخان قاجار بود. آقامحمدخان پس از محاصره شهر و نصب توپ‌های خود در اطراف آن دست به رجزخوانی زد. پیامی به این شکل برای حاکم شهر نوشت و آن را با تیر کمان به داخل شهر فرستاد: «ز منجنیق فلک سنگ فتنه می‌بارد/ تو ابلهانه گرفتی میان شیشه قرار». حاکم شهر هم پاسخی به این شرح برای او فرستاد: «گر نگهدار من آنست که من می‌دانم/ شیشه را در بغل سنگ نگه می‌دارد». همان شب آقامحمدخان به دلایل شخصی چند نفر از گماشتگان خود را به مرگ تهدید کرد. آنها از ترس جان در نیمه شب او را کشتند.هیچ‌یک از این دو رویداد ناشی از برتری سلاح جنگی یا اراده این دو شاه یا حتی قابل پیش‌بینی نبود. هر دو حاصل بی‌احتیاطی در حرف‌زدن و تهدیدکردن بود. برخی تریبون‌ها و رسانه‌ها در داخل، در این دو هنر، دست هر دوی آنها را از پشت بسته‌اند. امروز آمریکایی‌ها، فرانسوی‌ها و انگلیسی‌ها و نوکران منطقه‌ای آنها در آسیای جنوب غربی برای تحریک ایران، بلبل‌زبانی می‌کنند و چهره‌هایی که بلافاصله به آنها پاسخ‌های سنگین می‌دهند یکی، دو تا نیستند. داستان سر دراز دارد. نگارنده به‌واسطه تجربیات سالیان سال خود در ایران و ایالات متحده، نگران دقت‌نداشتن محاسبات داخلی است. یک رویداد ناخواسته ممکن است همه‌چیز را به هم بزند. سکوت و خویشتن‌داری و نداشتن تزلزل به استقامت انسان بیشتر کمک می‌کند تا واکنش‌نشان‌دادن به هر اتهامی که بازیگران بین‌المللی در جهت منافعشان می‌زنند. به احتمال زیاد آنهایی که مورد تهدید مسئولان قرار می‌گیرند از گزینه‌های ایران هم باخبرند. اگر نمی‌دانستند، آن ۵۰۰ نفر و سران کشورهای اروپایی به ترامپ توصیه نمی‌کردند که در برجام بماند.

نگاه انتقادی به یادداشتی درباره رضاشاه

در آن قرارداد پیشنهادی، ضدیت طرفین با اشاعه کمونسیم مستتر بود. پیش‌نویس قرارداد پرماجرای وثوق‌الدوله رئیس آینده فرهنگستان ایران هم برای آگاهی و هرگونه داوری به شرح زیر است: «با توجه به روابط محکمه دوستی و مودت که از سابق بین دولتین ایران و انگلیس موجود بوده است و نظر به اعتقاد کامل به اینکه مسلما منافع مشترک و اساسی هر دو دولت در آتیه تحکیم و تثبیت این روابط را برای طرفین الزام می‌نماید و نظر به لزوم تهیه وسایل ترقی و سعادت ایران به‌حد اعلی بین دولت ایران از یک طرف و وزیرمختار اعلیحضرت پادشاه انگلستان به نمایندگی از (جانب) دولت خود از طرف دیگر مواد ذیل مقرر می‌شود: ۱. دولت انگلستان خدمات هر عده مستشار متخصص را که برای لزوم استخدام آنها در ادارات مختلفه بین دولتین توافق حاصل شود به خرج دولت ایران تهیه خواهد کرد.۲. دولت انگلستان با قاطعیت هرچه تمام‌تر تعهداتی را که مکررا در سابق برای احترام مطلق به استقلال و تمامیت ایران کرده است، تکرار می‌کند.۳. دولت انگلیس به خرج دولت ایران صاحب‌منصبان، ذخایر و مهمات جدید را برای تشکیل قوه متحدالشکل که دولت ایران ایجاد آن را برای حفظ نظم در دامنه سرحدات در نظر دارد، تهیه خواهد کرد.۴. برای تهیه وسایل نقدی لازم به جهت اصلاحات مذکور در ماده دو و سه این قرارداد، دولت انگلیس حاضر است یک قرض کافی برای دولت ایران تهیه [کند] یا ترتیب آن را بدهد.۵. دولت انگلستان با تصدیق کامل احتیاجات فوری دولت ایران به ترقی وسایل حمل‌ونقل که موجب تأمین و توسعه می‌باشد، حاضر است با دولت ایران موافقت کرده و اقدامات مشترک ایران و انگلیس راجع به تأمین و حفظ راه‌آهن یا اقسام دیگر وسایل نقلیه را تشویق کند.۶. -دولتین توافق می‌کنند در باب تعیین متخصصان برای تشکیل کمیته، تعرفه گمرکی را مراجعه و تجدیدنظر کرده و با منافع حقه مملکت و تمهید و توسعه وسایل ترقی آن تطبیق نماید». بندهای این قرارداد در دولت‌های بعدی با همکاری دولت‌های اروپایی و آمریکا در مالیه، گمرک، راه‌آهن، ارتش و نیز تشکیل یک نظام آموزشی از دبستان تا دانشگاه اجرا شد.

مشاور وزیر راه‌وشهرسازی با تأیید به‌تعویق‌افتادن تحویل هواپیمای آمریکایی:

بوییِنگ پرید؟

ادامه از صفحه اول

امضای این تفاهم‌نامه بر این نکته صحه می‌گذارد که سوخو۱۰۰ روسی دیگر قرار نیست با قطعات و موتور آمریکایی روانه آسمان ایران شود و احتمالا این قطعات روسی یا چندملیتی خواهد بود. این را حتی دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی هم تأیید می‌کند. این نگرانی از آنجایی وجود دارد که آب‌وهوای ایران و آمریکا به سبب تنوع دما به یکدیگر نزدیک است و به‌همین‌دلیل موتورها عمدتا با قدرت بالاتری ساخته می‌شوند؛ اما شرایط آب‌وهوایی روسیه به سبب سردی هوا، نیازمند موتوری چندان قوی نیست؛ زیرا سردی دما برای موتور هواپیما بسیار مطلوب است. این نکته می‌تواند هم از نظر ایمنی و هم از بُعد اقتصادی بر شرکت‌های هواپیمایی خریدار اثر جدی بگذارد. از سویی تنوع ناوگان هوایی هریک از شرکت‌های هواپیمایی بار مالی مضاعفی را برای آنها به همراه خواهد آورد که گویا چندان مورد توجه این شرکت‌های هواپیمایی نیست.

موتور سوخوی روسی، آمریکایی نیست

مسعود اسعدی‌سامانی، دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی، نیز دیگر مسئولی است که دراین‌باره اظهارنظر کرده است. او در این گفت‌وگو خبر داده دو شرکت هواپیمایی آسمان و ایران‌ایرتور به دلیل صادرنشدن مجوز اوفک، مجبور شدند تفاهم‌نامه‌هایی با سوخوی روسیه برای خرید ۲۰ فروند هواپیما امضا کنند تا شاید جایگزینی برای نوسازی ناوگان خود بیابند. او در این گفت‌وگو به‌طور تلویحی تأیید کرده هواپیماهای مذاکره‌شده، با موتور و قطعات آمریکایی نخواهند بود و احتمالا چندملیتی ساخته می‌شوند؛ امری که البته نگرانی‌هایی را در بین کارشناسان ایجاد می‌کند.

با توجه به اعلام اخیر شرکت بوییِنگ برای به‌تعویق‌انداختن تحویل هواپیما به ایران، قرارداد چه تعداد از شرکت‌های هواپیمایی که درحال‌مذاکره با بوییِنگ بودند، با مشکل مواجه شده است؟

شرکت هواپیمایی بوییِنگ با تنها شرکتی که توافق کرده و قرارداد برای خرید هواپیمای بوییِنگ امضا کرد، ایران‌ایر بود. با توجه به اعلام اخیر این شرکت، تحویل بوییِنگ که قرار بود سال ۲۰۱۷ انجام شود، به سال ۲۰۱۹ محول شده است.

شنیده‌ها حاکی از آن بود که سایر شرکت‌های هواپیمایی نیز با بوییِنگ مذاکراتی انجام داده‌اند. این خبر صحت دارد؟

آنها تفاهم‌نامه امضا کرده بودند.

چه تعداد تفاهم‌نامه داشتیم؟

هواپیمایی زاگرس، آسمان و قشم‌ایر برای خرید بوییِنگ تفاهم‌نامه امضا کرده بودند که این تفاهم‌نامه‌ها هنوز منتج به قرارداد نشده است.

با این اوصاف آن تفاهم‌نامه‌ها ملغی می‌شود؟

هنوز ملغی نشده است. بعد از انعقاد این تفاهم‌نامه‌ها، بوییِنگ دنبال گرفتن مجوز از اوفک بود. هنوز از سوی اوفک مجوزی برای تحویل هواپیما به سایر شرکت‌ها صادر نشده است. مجوز اوفک برای فروش بوییِنگ به هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران صادر شده است و کماکان هم معتبر است؛ اما بر اساس اعلام مدیرعامل بوییِنگ یا مسئولان این شرکت، فعلا تحویل اولین فروند هواپیما به سال ۲۰۱۹ موکول شده است.

دلیل تأخیر در تحویل هواپیما چیست؟

بیشتر به مسائل مالی و تأمین فاینانس هواپیماها بازمی‌گردد. کماکان پیگیری‌ها در جریان است.

فاینانس‌کننده کدام کشور بوده است؟

چون هنوز تکلیف فاینانس‌کننده نهایی نشده است، بوییِنگ فعلا تحویل را یک سال به عقب انداخته است.

فکر می‌کنید اوفک برای بقیه تفاهم‌نامه‌هایی که با بوییِنگ داریم، موافقت‌نامه صادر کند؟

ما امیدوار هستیم این اتفاق رخ دهد. تعللی که اوفک انجام می‌دهد، خلاف تعهداتشان در برجام است و از نظر ما این تعلل‌ها به‌هیچ‌وجه پذیرفته نیست.

امضای تفاهم‌نامه سوخو با کدام شرکت‌های هواپیمایی صورت گرفته است؟

آسمان و ایران‌ایرتور هرکدام برای خرید ۲۰ فروند هواپیمای سوخو تفاهم‌نامه امضا کرده‌اند.

با توجه به شرایط جوی ایران، هواپیمای سوخو برای ایران مناسب است؟

هواپیما اگر به تأیید هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران برسد، از ایمنی لازم برخوردار است و قطعا از سوی کارشناسان بررسی خواهد شد. در بررسی گزارش سوانح توپولف در ایران، گزارش‌ها نشان می‌داد این سوانح ناشی از خطای نیروی انسانی بوده و نه مسائل فنی این هواپیمایی. ضمن اینکه این هواپیماها، هواپیمای کهنه بودند؛ اما هواپیماهای سوخو که اکنون برای آنها تفاهم‌نامه امضا شده است، هواپیماهای نو هستند و اگر بتوانیم تفاهم‌نامه را به قرارداد برسانیم و مشکلی از نظر اوفک وجود نداشته باشد، فرصتی برای توسعه حمل‌ونقل هوایی و نوسازی ناوگان ایران خواهد بود.

برخی از منابع آگاه می‌گویند حتی مسئولان فنی هواپیمایی آسمان نیز از جزئیات هواپیمایی که برای خرید آن تفاهم‌نامه امضا شده است، خبر ندارند...

در اینترنت تمام اطلاعات در زمینه سوخو در ساخت این شرکت وجود دارد و این کارشناسان احتمالا کم‌لطفی کرده‌اند.

درواقع نمی‌دانند آیا موتور آن آمریکایی خواهد بود یا پس از تحریم‌های روسیه، قطعات آن روسی می‌شود...

در آخرین نمایشی که سوخو در ایران داشت، این هواپیمایی اعلام کرد تمام تلاش خود را خواهد کرد تا از قطعاتی در هواپیما استفاده کند که نیازی به مجوز اوفک نداشته باشند. شاید عمدتا به سمت استفاده از تجهیزات و قطعات چندملیتی بروند؛ زیرا اگر قرار باشد با ورژن قبلی به ایران فروخته شود، قطعا نیازمند مجوز اوفک خواهد بود.

نتوانستیم به تعهداتمان عمل کنیم

غلامرضا سلامی، مشاور وزیر راه‌وشهرسازی در امور حسابداری، حساب‌رسی و حاکمیت شرکتی، در گفت‌وگو با «شرق» از اثر مشکلات مالی بر اجرائی‌نشدن تعهدات از سوی ایران می‌گوید و مسائل سیاسی و اظهارنظرهای پوپولیستی را در چنین رخدادی بی‌تأثیر نمی‌داند. سلامی در این گفت‌وگو با نقد اظهارنظرهایی ازاین‌دست تأکید می‌کند که ساخت هواپیما در داخل کار ساده‌ای نیست. بااین‌وجود او گلایه می‌کند که این اظهارنظرهای ناپخته توانسته بر مذاکرات خرید هواپیما اثر بگذارد.

به‌تازگی بوییِنگ اعلام کرده است که تحویل هواپیما به ایران را یک سال دیگر به تأخیر می‌اندازد. دلیل این تأخیر چیست؟

تأخیر را قبلا هم اعلام کرده بود. درحال‌حاضر رسما این خبر را اعلام کرده است و چیز جدیدی نیست. یک رابطه تجاری، دو طرف دارد. ما باید پیش‌پرداخت را به‌موقع پرداخت می‌کردیم تا آنها هم کار را شروع کنند و به موقع سفارش آماده شود.

ما نتوانسته‌ایم پیش‌پرداخت را آماده کنیم؟

به دلیل وجود مشکلات ناشی از تحریم، مشکلات مالی دولت و برخی مسائل بوروکراتیکی، همه دست به دست هم داده تا آن‌طورکه باید و شاید نتوانیم به تعهداتی که از اول براساس آن برنامه تحویل گذاشته شده بود، عمل کنیم.

شرکت‌های دیگری ازجمله آسمان و قشم‌ایر هم با بوییِنگ تفاهم‌نامه امضا کرده بودند. سرانجام تفاهم‌نامه آنها چه می‌شود؟

در جریان جزئیات تفاهم آنها نیستم؛ اما احتمالا آنها هم با همین معضلات روبه‌رو هستند. نبود امکان جابه‌جایی پول، تأمین مالی، فاینانس و لیزینگ که شرایط خود را دارد، در کنار هم قرار گرفته‌اند. اصولا از ابتدا یک جو مخالفتی برای خرید این هواپیماها وجود داشت که آن هم در شرایط ایجادشده بی‌تأثیر نیست. وقتی اجماعی در کار نباشد، به نتیجه مطلوب نمی‌رسیم.

نبود اجماع سیاسی در داخل، بر تحویل هواپیماها تأثیر گذاشته است؟

بله، حتما مؤثر است.

ما جزء کشورهای پرسانحه هوایی هستیم. ناوگان هوایی ما فرسوده است. وسعت ایران ما را ناگزیر به استفاده از حمل‌ونقل هوایی می‌کند. با این اختلافات نوسازی ناوگان هوایی به تأخیر نمی‌افتد؟

این حرف‌ها را چند سال است که موافقان خرید هواپیما می‌زنند؛ ولی مخالفان حرف خود را می‌زنند. برخی می‌گویند که ما هواپیمای موردنیاز را در ایران می‌سازیم. برخی می‌گویند هواپیمای روسی بخرید. برخی می‌گویند کارهای واجب‌تر از خرید هواپیما داریم. حال من نمی‌دانم کار واجب‌تر از جان انسان چه کاری است.

با توجه به تلفات بالای سیستم جاده‌ای ما باید یا سیستم ریلی کشور را تقویت کنیم یا سیستم حمل‌ونقل هوایی را بهبود ببخشیم. چرا برخی با نوسازی ناوگان هوایی مشکل دارند؟

برخی نوسازی ناوگان را ربط می‌دهند به اینکه هواپیما متعلق به یک‌سری افراد مرفه است. درحالی‌که در دنیا هواپیما یک وسیله برای مردم مرفه نیست؛ بلکه وسیله نقلیه مطمئنی است و برای توسعه هر کشوری ضرورت دارد. ما سالانه چندین میلیارد دلار به شرکت‌های رقیب کشورهای امارات و قطر یا شرکت ترکیش پول می‌دهیم. این پول را می‌توانستیم ندهیم و خودمان هواپیما خریداری کنیم. ۵۰ درصد مسافران ایرانی که به خارج می‌روند، با ایرلاین‌های خارجی جابه‌جا می‌شوند. این رفتار در دنیا وجود دارد؛ اما متقابل است. مثلا در آلمان هم شرکت‌های خارجی ممکن است بلیت بفروشند؛ اما متقابلا آلمان هم در این کشورها بلیت می‌فروشد. این دو تعادل ایجاد می‌کنند. در ایران بازار بین‌المللی نداریم و بازار خود را هم به علت کمبود هواپیما از دست داده‌ایم. همان پولی که صرف جابه‌جایی مسافران ایرانی می‌شود، اگر چند سالش کنار گذاشته شود، از نظر اقتصاد ملی مفیدتر است و تمام کسری ناوگان خود را می‌توانیم با این پول جبران کنیم. متأسفانه دیدگاه‌های تنگ‌نظرانه‌ای وجود دارد که باعث می‌شود سرعت لازم برای نوسازی ناوگان هواپیمایی را نداشته باشیم.

هواپیماهای داخلی، موفق نبوده و سابقه سقوط داشته است. می‌توانیم روی خط تولید داخلی برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل هوایی حساب باز کنیم؟

مسلما نمی‌توانیم و تمام فعالان اقتصادی به این اجماع رسیده‌اند. برخی افراد رفتار پوپولیستی دارند و شعار می‌دهند که باید در ایران کارخانه بسازند یا اینکه از قطعات داخلی استفاده کنند. هنوز در چین چنین اتفاقی نیفتاده است و در روسیه هم که خیلی از ما از نظر صنعت جلوتر هستند، چنین اتفاقی رخ نداده است.

خبر

افزایش ۶۴درصدی بودجه کشور

● معاون رئیس‌جمهور از افزایش ۶۴درصدی بودجه کشور و افزایش ۹۰درصدی بودجه عمرانی خبر داد و گفت: بودجه مصوب دولت در سال ۹۲ حدود ۲۱۰ هزار میلیارد تومان بود که این مبلغ در سال جاری به ۳۴۶ هزار میلیارد تومان رسید. به گزارش فارس، محمدباقر نوبخت در شورای برنامه‌ریزی و توسعه خراسان رضوی که در سالن جلسات استانداری خراسان رضوی برگزار شد، با بیان اینکه گزارش‌هایی راجع به شاخص تورم، کاهش بی‌کاری و افزایش اشتغال ارائه شد، اظهار کرد: روند متغیرها و شاخص‌ها مثبت بود؛ البته به این معنی نیست که استان در رفاه است و مشکلی ندارد بلکه با اهداف موردنظر فاصله زیادی داریم که باید محقق شود. نوبخت از افزایش ۶۴درصدی بودجه کشور و افزایش ۹۰درصدی بودجه عمرانی خبر داد و گفت: درآمدهای دولت در چهار سال گذشته رشد چندانی نداشت، از سوی دیگر بودجه مصوب سال ۹۲ حدود ۲۱۰ هزار میلیارد تومان بود که این مبلغ در سال جاری به ۳۴۶ هزار میلیارد تومان رسید.

کاهش ۵۹درصدی معاملات مسکن در فروردین ۹۷

● بانک مرکزی اعلام کرد: معاملات مسکن در فروردین ماه امسال نسبت به اسفند ماه ۹۶ بیش از ۵۹ درصد کاهش داشته است. به گزارش بانک مرکزی گزارش تحولات بازار مسکن شهر تهران در فروردین ماه سال ۱۳۹۷ که برگرفته از آمارهای خام سامانه ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور است، توسط اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی تهیه و منتشر شده است. بر اساس این گزارش تعداد معاملات مسکن در فروردین ماه امسال به پنج‌هزارو ۴۶ فقره رسیده که نسبت به ماه قبل (اسفند ۹۶) بیش از ۵۹ درصد و نسبت به مدت مشابه سال قبل (فروردین ۹۶) ۶.۳ درصد کاهش داشته است.

زمینه‌سازی گسترش روابط بانکی ایران و اروپا در ۲ روز آتی

● مشاور رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به ظرفیت‌های همکاری بانکی ایران و اروپا، گفت: زمینه گسترش روابط بانکی ایران و اروپا در دو روز آتی فراهم می‌شود. به گزارش روابط عمومی پژوهشکده پولی و بانکی، احمد عزیزی اظهار کرد: برجام شرایط تعاملات بین‌المللی را در جهت مثبت، تغییر و فرصت‌های بسیار زیادی را در کشور ایجاد کرد ولی به دلایل مختلف ازجمله عدم واقع‌بینی در داخل و نقایصی خارج از برجام نتوانستیم از این فرصت‌ها به‌صورت کامل بهره‌برداری کنیم. وی اذعان کرد: برجام در لایه‌های مختلف ازجمله بخش صنعت، خدمات و بخش‌های دیگر اقتصادی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری خارجیان در کشور و همچنین سرمایه‌گذاری ایرانیان در خارج از کشور را فراهم کرد اما شبکه بانکی کمتر از هر بخش دیگری توانست از فرصت سرمایه‌گذاری خارجی استفاده کند. این صاحب‌نظر اقتصادی افزود: البته در صورت درک مناسب نیز این امکان وجود داشت که حد مطلوب در بخش بانکداری ایجاد نشود و امکان سرمایه‌گذاری در شبکه بانکی فراهم نشود.

وزیر کار از اختصاص ۷ هزار میلیارد تومان برای ازبین‌بردن فقر در جامعه خبر داد

از تضمین اشتغال تا پیشنهاد کوپن غذا

شرق: هفت هزار میلیارد تومان برای ازبین‌بردن فقر در جامعه اختصاص یافته است؛ این خبری است که علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی داده و اضافه کرده است: مسئولیت کاهش طلاق و اعتیاد و مسائل مربوط به کار و کارگران در حوزه اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی که آخر هفته گذشته، به قم سفر کرد، در چند دیدار با علمای این شهر، گزارشی از عملکرد وزارتخانه‌اش ارائه کرده که دو بخش آن بیشتر مورد توجه قرار گرفته است. یکی همین اختصاص هفت هزار میلیارد تومان برای ازبین‌بردن فقر و دیگری سرازیرشدن ۹ میلیون نفر جمعیت بی‌کار دهه ۶۰ به دهه ۹۰ که البته درباره این دومی، هنوز مشخص نیست منظور وزیر از آمار ۹ میلیونی بی‌کاران چه کسانی هستند.

مبارزه با فقر، اما کدام فقر؟

ازبین‌بردن فقر جزء همان اهدافی است که محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه و سخنگوی دولت بارها در جلسات تشریح لایحه بودجه سال۹۷ بر آن تأکید کرده است. تأکید دوباره وزیر کار بر این هدف از آن جهت مهم است که قسمت مهمی از برنامه‌های دولت برای ازبین‌بردن فقر از مجرای همین وزارتخانه که وظیفه ایجاد رفاه اجتماعی را برعهده دارد، می‌گذرد و نتیجه آن هم در همین وزارتخانه قابل بررسی خواهد بود. بااین‌حال تعریفی که دولت از فقر ارائه می‌دهد با تعاریفی که کارشناسان از فقر دارند، متفاوت است. برای مثال علی ربیعی در یکی از همین دیدارها در تشریح برنامه‌های فقرزدایی وزارتخانه‌اش، از تلاش برای ایجاد اشتغال تضمین‌شده برای ایتام خبر داده و گفته است امیدواریم از ظرفیت مردمی و خیرین در این عرصه استفاده کنیم. احمد میدری، معاون علی ربیعی نیز سال گذشته از تعیین خط درآمدی ۷۰۰هزار تومان برای خط فقر ملی خبر داده بود و یکی از هدف‌های این وزارتخانه را بالاکشاندن همه خانوارهای با درآمد زیر این رقم به بالای خط فقر ملی خوانده بود. در مقابل اما کارشناسانی که در حوزه فقر تحقیق می‌کنند، اعدادی بالاتر از این را برای خط فقر تعیین کرده‌اند و خط ۷۰۰ هزار تومانی وزارت کار را نه خط فقر، بلکه خط گرسنگی می‌دانند. برای مثال وحید شقاقی‌شهری، اقتصاددان در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید خط فقر در سال ۹۶، ۳،۵ میلیون تومان در کلان‌شهرها و ۲،۸ میلیون تومان در شهرهای کوچک برای خانوارهای سه تا چهار نفره بوده و این رقم در سال ۹۷ به پنج میلیون‌تومان نیز افزایش می‌یابد. اگر تعاریف این کارشناسان از خط فقر را بپذیریم، آنگاه بسیاری کارمندان دولت و کارگران تحت پوشش تأمین اجتماعی نیز زیر خط فقر هستند و با افزایش تورم به جمعیت آنها نیز افزوده خواهد شد. همین احتمال است که دسته‌ای کارشناسان اقتصادی را برآن داشته تا در اظهارنظرهایشان نه‌تنها احتمال پایان فقر را نپذیرند بلکه تأکید کنند دولت باید در سال جاری کمک‌های غذایی و بهداشتی مستقیم خود را به دهک‌های ضعیف جامعه آغاز کند. احمد توکلی یکی از این کارشناسان است که در نامه‌ای که اخیرا به اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهور نوشته بود، بر ایجاد چتر حمایتی ویژه از مستضعفان تأکید کرده بود. او در نامه خود نوشته بود تجربه کشورهای دیگری که نه محدودیت‌های ما را داشته‌اند و نه به بی‌توجهی‌های ما مبتلا بوده‌اند، نشان می‌دهد بهبود اوضاع پس از بحران ناشی از تلاطم ارزی و کاهش ارزش پول ملی در شرایط خوب دو سال (مانند تجربه مکزیک و کره‌جنوبی) تا دو سال‌ونیم (مانند تجربه تایلند) زمان می‌برد و در این سال با هیچ حجتی حق نداریم مستضعفان را از یاد ببریم. به گفته توکلی، دولت بزرگ‌ترین و جدی‌ترین نظام سرمایه‌داری جهان یعنی آمریکا از سال ۱۹۳۹ تا امروز به مستحقان، کوپن غذا می‌دهد و مشمولان این برنامه که تحت عنوان برنامه حمایت از تغذیه تکمیلی (Supplemental Nutrition Assistance Program) ارائه می‌شود با توجه به رونق و رکود اقتصاد کشور کاهش یا افزایش می‌یابند؛ به شکلی که پس از بحران اقتصادی سال ۲۰۰۷، تعداد کوپن‌بگیران در سال ۲۰۱۳ به ۴۷ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر رسید و درحال‌حاضر تا ۴۲ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر کاهش یافته است. به این ترتیب می‌توان حدس زد که یا دولت باید در تعاریف خود از فقر تجدیدنظر کند یا اینکه بپذیرد برنامه از بین بردن فقر در سال جاری دست‌نیافتنی است. در این بین مهم‌تر از هر دو اینها، پرهیز از انکار واقعیت‌ها و دوری‌جستن از سیاست‌هایی است که بارها در کشور تجربه شده و نبرد تبلیغاتی با معضلات را در نهایت به برگزاری «جشن پایان‌ها» تقلیل داده است.

بالاخره چند بی‌کار داریم؟

درحالی‌که محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور از وجود بیش از سه میلیون و ۲۰۰ هزار بی‌کار در کشور خبر می‌دهد، ایسنا به نقل از علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نوشته است که ۹ میلیون نفر از جمعیت دهه ۶۰ که باید در دهه ۸۰ به بازار اشتغال وارد می‌شدند، به جمع بی‌کاران دهه ۹۰ اضافه شده‌اند. در شرایطی که جمعیت دانشجویان کشور حدود چهار میلیون نفر است و جمعیت بی‌کاران نیز طبق آنچه مرکز آمار محاسبه کرده، حدود سه میلیون نفر است، رسیدن به رقم ۹ میلیون بی‌کار دهه‌شصتی کمی عجیب است؛ مگر آنکه این عدد چیزی حدود ۹۰۰ هزار نفر باشد که خبرنگاران حاضر در جلسه وزیر کار و آیت‌الله جوادی‌آملی به اشتباه ۹ میلیون نفر مخابره کرده باشند. بااین‌حال چه آن عدد درست باشد و چه این، نباید فراموش کنیم که عدد سه میلیون و ۲۰۰ هزار نفر تنها نشان‌دهنده افرادی است که مطلقا بی‌کار محسوب می‌شوند و در طول هفته حتی یک ساعت نیز کار نمی‌کنند. طبق محاسبات مرکز آمار و دولت کسانی که بدون دریافت مزد به اقوام و آشنایانشان کمک می‌کنند یا افرادی که در حال طی‌کردن دوره کارآموزی هستند، همین‌طور دانش‌آموزان و دانشجویان و سربازان نیز شاغل محسوب می‌شوند. حال باید دید در سالی که دولت قصد دارد قسمت مهمی از بودجه خود را صرف ایجاد اشتغال کند چه تعداد از جمعیت بی‌کاران کشور کاهش پیدا می‌کند. جمعیتی که هم‌اکنون در حال ازدست‌دادن سال‌های طلایی نیروی جوانی خود هستند.

مناقصه عمومی دو مرحله ای تأمین
P/F Linde Reach Stackers
مورد نیاز توام با ارزیابی کیفی(نوبت دوم)

پتروشیمی جم (سهامی عام) JPC

شرکت پتروشیمی جم درنظردارد تأمین P/F Linde Reach Stackers مورد نیاز مجتمع خود را براساس شرایط مندرج در مدارک و اسناد و از طریق مناقصه، به تأمین کننده واجد شرایط واگذار نماید.
- شماره مناقصه:97-JPC-04
-دستگاه نظارت:اداره خدمات فنی شرکت پتروشیمی جم
-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه:۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰(پانصدمیلیون) ریال
-مبلغ تضمین حسن انجام کار : ۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (پانصد میلیون) ریال
-سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج می باشد.
-شرکت پتروشیمی جم در رد یا قبول هر یک یا تمام پیشنهادها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
-دریافت اسناد:تأمین کنندگان واجد شرایط می توانند پس از انتشار آگهی دردو نوبت، نسبت به دریافت اسناد مناقصه با در دست داشتن معرفینامه و کارت شناسائی، تا روزشنبه(ساعت ۱۶/۰۰) مورخه ۹۷/۰۲/۱۵(به آدرس دفتر مرکزی شرکت پتروشیمی جم واقع در تهران، طبقه سوم،بخش مناقصات واحد تدارکات) اقدام نمایند.
-تحویل پاکات:اسناد مناقصه بایستی توسط اشخاص مجاز تکمیل، امضا و ممهور شود و حداکثر تا روز یکشنبه(ساعت ۱۶/۰۰) مورخه ۹۷/۰۲/۳۰ نسبت به تحویل پاکات الف، ب، ج و د(ارزیابی کیفی) بصورت یکجا و در پاکات جداگانه به دبیرخانه حراست واقع در دفتر مرکزی طبقه دوم اقدام نمایند.
بدیهی است به پیشنهاداتی که پس از این تاریخ ارائه گردد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد. همچنین درصورت کسب امتیاز لازم در ارزیابی ها نسبت به بازگشائی پاکات مالی اقدام می گردد.
-نشانی دفتر مرکزی: تهران، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، روبروی شهرداری منطقه ۶، پلاک ۲۷
-تلفن تماس : ۷-۸۸۶۵۶۴۸۲-۰۲۱ نمابر: ۸۸۷۷۱۴۲۶-۰۲۱
تأیید وصول نمابر: ۸۸۶۵۴۵۴۵ داخلی ۱۳۲ و ۱۳۳
روابط عمومی پتروشیمی جم